

U

detta skulle oss tillskyndas en mera kostsam stängsel- och hägnadsskyldighet äfvensom att själfva fisket vid stränderna och deras vanliga lekningsplatser kommer att i högsta grad försämrast om icke alldeles försvinna. Skulle sökandena emot vårt bestridande ändock vilja, och få rättighet att aftappa eller sänka nämnda sjö, anhålla vi de måtte åläggas att ersätta oss för all den skada och förlust som under en framtid kommer att drabba våra hemman i såväl det ena som andra fallet. Af alla de af oss nu anförda skäl, ger det oss ökad anledning att i högsta grad protestera mot all rubbning af vattenståndet i sjön och med ett ord bestrida företaget.

Uranäs den 3 mars 1903.

S.A. Erlandsson

Nils P. Johansson

J.G. Johansson

Adolf Rosander

På en gång närvarande vittnen:

John Johansson

C.N. Johansson adress Uranäs.

Bil.Litt: C.

Utlåtande.

Rörande reglering af vattenståndet i Kianässjön i och för torrläggande af vattenskadad mark tillhörande hemmanen Kianäs och Uranäs i Elghults socken af Kro-

nobergs län samt Björkhult, Ärhult och Öfraholm m.fl.

hemman i Fagerhults socken af Kalmar län.

Torrlägningsföretaget ifråga är att anse såsom sådan vattenafledning som ontalas i andra kapitlet i lagen om dikning och annan afledning af vatten den 20 Juni 1879, hvadan alltså den som icke ärsökande till förrättningen äger afsäga sig båtnaden af företaget, dock med ty åtföljande skyldighet att i så fall af sin i företaget ingående jord låta utrita en mot båtnaden svarande jordareal, hvilken jord tillskiftas dem som äro sökande eller i företaget kvarstå.

Då utredningen gifvit vid handen - dels att värdet af jordförbättringen vida öfverstiger dubbla det värde som åsatts det vattenverk jämte tillhörande fall som i och för regleringens genomförande måste utlösas, och dels att sökandena till syneförrättningen äga mer än hälften af den i företaget ingående jorden - förefinnes intet laga hinder mot regleringens genomförande.

Jämlikt stadgandena i nyssnämnda lag har, vid bestämmandet af jord som i företaget borde ingå, all den mark som för närvarande icke är torrlagd till, eller utan dikningsföretaget ifråga kan torrläggas till, fyra fots djup ansetts draga fördel af detsamma.

Det tillskott som hvarje delägare skall lämna

i och för gäldandet af för gemensam räkning verkställt
arbete, såsom upptagande af de profilerade afloppen,
äfvensom desamma framtida underhåll, eller för samfä-
ligheten gjorda utlägg, såsom inlösen af vattenverk
och förrättningskostnader m.m., skall utgå i mån af
den båtnad som genom afdikningen tillskyndas den de
olika intressenterna tillhörande jorden, och utgöres
denna förbättring af skillnaden mellan jordens nuva-
rande värde och det värde hon beräknats erhålla efter
torrlägningsarbetets utförande. Hela jordförbättrings-
värdet har blifvit uppskattat till omkring 13.400:-
kronor, och har vid uppskattningen tagits hänsyn dels
till matjorden och älfvens beskaffenhet och dels till
jorden mer eller mindre vattendränkta beskaffenhet
samt slutligen ägornas belägenhet m.m.

Härvid är att märka att de landvinningar, till
en areal af omkring 38,40 h:ar, som efter regleringens
genomförande komma att erhållas, och hvilka med sjöns
nuvarande vattenstånd icke kunna upptagas till något
värde, komma att erhålla ett värde som icke med någon
slags tillförlitlighet kan bestämmas förrän vatten-
ytan i sjön blifvit sänkt. Att döma af bottnens beska-
ffenhet och den vegetation af vass som för närvarande
å större delen af dessa utefter sjöns stränder befint-

liga marker är till finnandes- komma dessa landvinningar att till större delen kunna skördas såsom ängs- mark och såsom sådan erhålla ett icke obetydligt värde af minst 50 kronor per hektar.

Till underlättande af fördelningen utaf de gemensamma kostnaderna har, med ledning af den för de olika hemmanen beräknade jordförbättringen, uti ägo- och graderingslängdens sammandrag införts procenttal hvilka utvisa med huru många procent och delar däraf som hvarje intressent skall deltaga i gäldande af dessa kostnader.

Den jord som vid arbetets utförande dels borttages i och för afloppets förbredande och dels belamras med vid arbetet upptagen sten och grus skall ersättas i enlighet med de värden som åsatts jorden i dess nuvarande skick, samt där marken icke är värderad med 100 kronor per h:ar. räknadt.

I enlighet med särskildt upprättadt värderingsinstrument skall så kallade Strömma kvarn jämte tillhörande fall lösas af samfälligheten och skall löseskillingen, genom deposition i Kalmar läns landtränteri, ned sättas inom ett år sedan löseskillingens belopp vunnit fastställelse att därstädes tillhandahållas vattenveerks- ägarne.

Skulle genom domstolslaga kraftvunna beslut

lösesumman för här ofvan omtalade vattenverk m.m. komma till någon väsentligare mån höjas utöfver hvad vid syneförrättningen blifvit bestämdt, så anse synemännen icke att företaget har sådana ekonomiska förutsättningar att detsamma kan af oss förordas till utförande.

Då de villkor, som i förut omnämnda lag finnas föreskrifna, äro uppfyllda, och något laga hinder mot företaget icke förefinnes, lika litet som någon allmän väg, far- eller flottled därigenom skadas eller förhindras, så vilja synemännen under ofvan sagda förutsättning tillstyrka företaget till utförande.

För den utaf regleringen framtvingade nödvändigheten att upptaga den, hemmanen Kianäs och Århult tillhöriga fiskeinrättning som finnes inrättad i sjöns utlopp, skall ersättning lämnas med 200 tvåhundra kronor; varande ägarna af fiske rätten dock berättigade att äfven hädanefters vid tiden för ålens gång nedsätta ållanor i vattendraget .

Afledningsdike, som i sammanhang med upprättande af odlingslåneförslag skall upptagas, skall i rågång bekostas till hälften af hvardera rågångsgrannen.

Den utsedda arbetsstyrelsen får i uppdrag:

att å sätt densamma anser lämpligast gå i för-

fattning om regleringsarbetets utförande,
att gent emot dem som icke fullgöra dem härigenom
åliggande betalningsskyldighet lagligen förfara,
att därest någon brister i fullgörandet af honom ålig-
gande dikningsskyldighet, densamma å hans bekostnad
låta utföra,
att tillse det nödiga rensningsarbeten blifva verkställ-
da, samt
att i öfrigt vidtaga alla de mått och steg som kunna be-
fordra arbetets snara och ändamålsenliga utförande.
För sitt besvär åtnjuter styrelsen ersättning med såsom
skäligt ansedda två kronor per dag.

Om företaget icke skulle komma att utföras å sätt
och inom tid som vid förrättningen blifvit bestämd, så
förbinda sig undertecknade intressenter en för alla och
alla för en att till Hushållningssällskapet återbetala
det bidrag till förrättningskostnadernas gäldande som
kan blifva oss beviljadt.

Beträffande de vid sammanträdet den 3 Mars gjorda
yrkandena vilja synemännen bestämma att dikningsintres-
senterna skola, därest tillgång till vattning vid ett
eller annat vattenställe genom vattenytans sänkande
går förlorad, genom schaktning föranstalta därom att
tillfälle fortfarande blir för kreaturen att taga vat-

ten.

Adolf Roos.

A.Blom

J.C.Erlandsson.

Såsom ett godkännade af detta utlåtande hafva vi
undertecknad t detsamma:

Otto Johansson

C.J.Hullgren

G.F.Gustafsson

Frans Isaksson

Bevittnas:

Adolf Roos.

A.Blom

J.C. Erlandsson.

Bil.Litt.H.

Värderingsinstrument.

Öfver så kallade Strömma kvarn i Elghults socken
af Kronobergs län.

Kvarnbyggnaden, uppförd i tvenne våningar, hvar-
af den undra till en höjd af 2,40 meter öfver markytan
är uppbyggd af sten, och den öfra af liggande timmer,
har en längd af 13,0 meter och en bredd af 7,4 m.,
samt inrymmer två par sammäldstenar , stålsikt, skalare
och grynverk.

Några handlingar utvisande den höjd hvartill däm-
ning fick utöfvas funnos icke att tillgå, men upplyste
de närvarande delägarne i kvarnen, nämligen J.A. Nilsson,

Alb. Westholm, Alfred Johansson och C.F.Rolin dels
 att kvarnen uppförts för omkring femton år sedan och
 dels att den vore en så kallad ^{gräs} ~~höj~~akvarn vid hvilken
 vändning icke fick utöfvas under sommarhalfåret 11 Maj -
 11 November.

Med ledning af den verkställda besiktningen hafva
 följande värden blifvit åsatta:

I. Kvarnhus jämte verk.

Planering af tomten jämte dammanordningar m.m. kr. 150:-

Ränna jämte hjulhus och lucker m.m. " 100:-

Undervåning af sten 85 kubm. á 5 kronor " 425:-

Golf i undre våningen af $1\frac{1}{2}$ tums bräder " 44:-

Stativ jämte lagerbäddar, hjulstockar trans-
 missioner och vattenhjul m.m. " 450:-

hvarvid skulle antecknas att den ena drifanord-
 ningen, där hjulstocken var ny, uppskattades
 till 250:- kronor och den andra, där hjulstocken
 var 15 år gammal till 200:- kronor

2 långjärn med lykta " 100:-

2 smärre drifhjul med tillhörande axel, lager
 och transmission m.m. " 75:-

axel med lager, kugghjul, långjärn och trans-
 missioner m.m. till siktverket " 125:-

Transport " 1469:-

Transport kr. 1469:-

siktkista med sikt	"	40:-
takbjälkar 3,10 kubikföt à 30 öre	"	93:-
en dörr och fyra fönster m.m.	"	26:-
trappa mellan första och andra våningen	"	10:50
golf i andra våningen , 2 tums bräder	"	112:50
timmervägg 2,5 meter hög jämte gafvel-		
röst m.m.	"	180:-
spåntak med brädbotten jämte takstolar m.m,		
det förra af sämre beskaffenhet	"	70:-
2 par sammäldstenar:		
1 par om 10 kvarter, nya	"	200:-
1 par om 9 d:o , äldre	"	90:-
ett par stålsiktstenar om 8 kvarter	"	100:-
kar, skruvar och rämnor m.m. till 3		
par stenar à 30 kr.	"	90:-
en skalare med kåpa, stenar och utväx-		
ling m.m.	"	200:-
grynverk med kross jämte utväxling m.m.	"	<u>115:-</u>
Kronor		2796:-.

Till detta belopp lägges omkring

8% af slutsumman såsom beräknad kostnad

för tillsyn vid byggnaden och verkets

uppsättande m.m. med kronor 204:-

Summa kronor 3000:-

II. Inventarier.

4 sädes- och mjölbingar	kr.	30:-
stenkranar	"	10:-
16 alnar kätting	"	12:-
1 järnstång	"	1:50
6 hackor	"	3:-
diverse äldre målkärl	"	<u>3:50</u>
	<u>Kronor</u>	<u>60:-</u>

III Vattenkraften.

Det vatten, som vid Strömma kvarnfall utvecklar den kraft, som tillvaratagits i och för drifvande af sagda verk, tillströmmar från ett 23.000 h:ar stort nederbördsområde och har erfarenheten visat ett från ett område af ~~ett~~ förevarande naturliga beskaffenhet samt med den terrängbeklädnad m.m. som här förefinnes tillströmmar under normala förhållanden 5 liter vatten per kvadratkilometer, hvadan alltså den vid kvarnen under normala förhållanden framgående vattenkvantiteten kan per sekund uppskattas till 1,15 kubm. Vid starka flöden kan en tio gånger så stor vattenmängd framströmma likasom densamma såväl under sommar- som vintermånader kan väsentligt understiga den ofvan beräknade, men måste den under normala förhållanden tillgängliga vattenmassan vara bestämmande vid en värdering som denna.

Höjdskillnaden är emellan luckornas öfverkant och lugnvattenytan nedanför verket 2,0 m. hvilket mått sålunda utvisar den disponibla fallhöjden.

Den tillgängliga vattenkraften erhålles med tillhjälp af formeln $N = \frac{1.000 \text{ M.h.}}{75}$ hvare N betecknar naturhästkrafter, 1000 M. den pr. sek. framgående vattenmassans vikt och h= fallhöjden - och befinnes i detta fall uppgå till 30 naturhästkrafter motsvarande, då man med vattenhjul af här begagnade konstruktion ej kan tillgodogöra sig mer än två tredjedelar af naturhästkrafterna, 20 effektiva hästkrafter.

Med den belägenhet som fallet har, bör hvarje effektiv hästkraft uppskattas till ett värde af 100 kr., hvilket gifver fallet ett värde af 2000 kr. Denna värdesättning gäller under förutsättning deraf att dämningen finge utöfvas under hela året, men då dämning icke är medgifven under tiden 11 maj - 11 nov. under hvilken tid endast det framrinnande vattnet må begagnas, bör värdet minskas med ss. skäligen ansedda två femtedelar eller till kr. 1.200:-

Sammandrag.

Qvarnhus med verk 3.000:-

hvertill lägges lagstadgad

förhöjning med 50 % af värdet
eller kr. 1.500 4.500

Öfverfördt 4.500:-

Vattenkraft kr. 1.200:-

50 % förhöjning af värdet kr. 600:- 1.800:-

Inventarier kr. 60:-

Summa Kr. 6.360:-

Adolf Roos

Carl Norberg

A.Blom

J.C.Erlandsson

Bil.Litt.I.

Sedan laga syneförrättning blifvit verkställd rörande reglering af vattenståndet i Kianässjön i och för torrläggande af vattenskadad mark tillhörande Kianäs m. fl. hemman uti Elghults socken af Kronobergs län samt Fagerhults socken af Kalmar län, och dervid till ledamöter i arbetsstyrelsen blifvit utsedda, G.J. Hullgren, Otto Johansson och G.F. Gustafsson i Kianäs, E. Jonsson i Öfraholm samt K. Gustafsson i Århult, vilja vi härmed gifva sagda styrelse i uppdrag:

att för vår gemensamma räkning ingå till Kongl. Maj:t med underdånig ansökan om erhållande af odlingslån till arbetets utförande,

att, derest lånet blifver beviljadt, med Kongl. Maj:t och Kronan upprätta kontrakt, äfvensom å derför

bestämda tider qvittera och uttaga lånemedlen.

Kianäs den 3 Mars 1913.

Otto Johansson

C.A. Gustafsson

G.F. Gustafsson

Århult

C.J. Hullgren

A.H. Forsberg

Frans Isaksson

Århult

J.A. Ahlström

Alb. Westholm , Björkshult

alla fr. Kianäs

J.W. Bodell ss.

C.E. Jonsson

rotmästare för

Öfraholm

Århults Soldattorp.

J.W. Bodell, Århult

Bevittnas:

A.Roos.

A. Blom

J.C. Erlandsson.